

WESTFAL

Tysk släkt, med ursprung i Westfalen. Namnet är synnerligen vanligt på hanseatiskt område under medeltiden, och det måste därför röra sig om flera olika släkter. Så är t ex i Stockholm kända Lambert Westfal, rådmän och borgmästare 1376-1400¹, Johannes Westfal, svensk(!) rådmän och borgmästare 1396-1435¹, Henrik Westfal, rådmän och borgmästare 1417-1435² och Lambert Westfal svensk(!) rådmän och borgmästare 1444-1455³. I Lübeck var Herman Westfal rådmän 1406-1408 och 1416-1433⁴, i Greifswald var Nicolaus Westfal borgmästare 1369-1375⁵, i Skänninge var Johannes Westfal 1323⁶ och Henrik Westfal 1338 borgare⁷, i Västerås Mathias Westfal borgare före 1353 6/12⁸ och i Stralsund omtalas Henrik 1310⁹ och Johannes Westfal 1311¹⁰.

På 1600-talet är flera personer med namnet Westfal kända, samtliga ättlingar till skräddaren Evert Westfal som omtalas 1626-1630¹¹ och som avled 1638¹². Han i sin tur var säkerligen en ättling till borgaren Christoffer 1532.

Tabell 1

JOHANNES: Född omkring 1230. Borgare i Visby(?) omkring 1260-1290. Barn(?):

Henrik: Tabell 2.

Johannes: Född omkring 1260. (Visby)köpman 1296 29/9, då han jämte Ambrosius *Swedinchusen* var skyldig brodern Henrik 5 mark som de lånat i Riga¹³. 1303 var han skyldig Henrik Nyckelmeker i Riga 2 mark minus 2 öre¹⁴. 1306 10/8 förde han 5000 långstavar, värda 20 pund, 15 000 lundefisk, värd 27 pund 10 skilling, 4000 kropelling, värd 46 skilling, och 1 packe getskinn, värd 3 skilling, till Ravensworth i England¹⁵. Samma år, 24/8, förde han 50 tranbollar, värda 100 skilling, och 5000 kropelling, värd 40 skilling, till samma stad¹⁶.

Tabell 2

HEINRIK: Son till Johannes(?), tabell 1. Född i Visby omkring 1260. Borgare i Riga 1294 18/4 då hans hustru var skyldig Rigarådmannen Johannes *Copmans* änka Alheid 11 mark¹⁷. 1296 29/9, hade han fordran på Ambrosius *Swedinchusen* och brodern Johannes om 5 mark som de lånat av honom i Riga¹³. 1298 var han, jämte Rigaborgaren Johannes Keye, skyldig Jacob *Eiste* och Sigleif *Susse* 10 mark minus 1 viertung^{13a}. Han avled före 1301, då änkan och sonen satte huset i Riga i pant för en skuld om 12 mark som de hade till Bernhard van Munster¹⁸. För denna skuld skulle de årligen betala 1 mark, och den kunde lösas, varvid de skulle återfå huset. Tydligt har änkan återflyttat till Visby med sonen. oo *Deſike* N 1294¹⁷, änka 1301¹⁸. Son(?):

JOHANNES: Född omkring 1290. 1301 då han med modern satte huset i Riga i pant för en skuld om 12 mark som de hade till Bernhard van Munster¹⁸. För denna skuld skulle de årligen betala 1 mark, och den kunde lösas, varvid de skulle återfå huset. Tydligt har han och modern återflyttat till Visby. Borgare där, då han avled i pesten 1350 och begravdes hos Visbyfranciskanerna¹⁹. oo 1 NN. oo(?) 2 N, änka efter Heine van *Munster* och Henrik van *Alen*. Barn(?):

Johannes: Tabell 3.

Andreas: Tabell 5.

Tabell 3

JOHANNES: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1320. Visbyköpman 1368, då han förde 2 ½ tunna smör och blandat gods, värt 24 mark, mellan Visby och Lübeck²⁰. Samma år förde han i motsatt riktning ospecificerat, värt 6 mark²¹. 1370 förde han mellan Lübeck och Visby diverse, värt 36 mark²². Samma år, i samma riktning, förde han åter diverse, nu värt 50 mark²³. 1383 förde han varor värda 26 mark mellan Visby och Lübeck²⁴ och samma år, i motsatt riktning, gods värt 20 mark²⁴. Barn(?):

HENSE: Född omkring 1350. Visbyskeppare 1399, då han förde sitt skepp med egen ost och gods, tillhoppa värt 16 ½ mark, från Visby till Lübeck²⁵. Son(?):

JOHANNES: Född omkring 1375. Borgare i Visby omkring 1400-1435. Son(?):

HANS: Född i Visby omkring 1405. (Visby)köpman 1441 då han hade salt, kanfas, harnesk och kläde, värt 160 mark, på Mathias *Jackes* skepp som tagits av Zeeländare i kriget mellan de Livländsk-Preussiska städerna och Zeeländarna²⁶. 1460 förde han 1 läst vete, ½ läst malt(?) och ½ läst fläsk från Visby till Danzig²⁷. oo(?) N, syster till Mathias *Jacke*. Barn(?):

Henrik: Född i Visby omkring 1430. Visbyköpman 1469, då han förde schimmesse, ½ läst tran och 2 tunnor smör från Visby till Danzig²⁸.

Gotskalk: Tabell 4.

Mathias: Född omkring 1440. Visbyskeppare 1474 då han förde sitt 30 marksskepp till Danzig²⁹.

Hans: Född i Visby omkring 1445. Visbyskeppare 1486 17/3 då Revalborgaren Henrik Hunninkhusen meddelade att han genom Wilhelm van *Velde* betalat 1650 mark för gods på Westfals skepp³⁰. Samma år, 21/7, meddelade Visby till Danzig att detta inte stämde med verkligheten. Enligt dem hade Hunninkhusen inte köpt vax eller pälsverk ur Westfals holk³¹.

Tabell 4

GOTSKALK: Son till Hans(?), tabell 3. Född omkring 1435. Skeppare på Evert *Junges* skepp, som förde gods för denne 1465 5/7 och hindrats i Visby att segla vidare till Stockholm³². Samma år, 2/8, försvarade sig rådet mot *Junges* anklagelser och meddelade att skeppet samma dag skulle avsegla mot Stockholm med last av salt och äpplen³³. Ytterligare detta år, 29/9, förklarade Erik Axelsson, att det inte var Visbyrådets fel att Westfal och skepp kvarhållits. Det var Axelsson själv som utfärdat förbudet³⁴. Förmodligen var det han som 1470 10/3 köpte holken "Christoffer" av Evert *Junge* och Hans Bretseke i Lübeck^{34a}. Detta skepp var säkert identiskt med det som han var skeppare på och fick sedan namnge en sonson. 1485 2/9 fick han ½ mark för frakt av 8000 lärft och 500 bergerfisk för Ivar Axelsson³⁵. 1486 21/8 fick han 1 viertung för frakt av 1 fat emskt öl från Lübeck till Visborg slott³⁶. oo(?) Katerineke *Junge*. Son(?):

EVERT: Född i Visby omkring 1465. Borgare i Visby ca 1490-1525. Förmodligen var han skeppare på holken "Christoffer", ärvd efter fadern. Son(?):

CHRISTOFFER: Född i Visby omkring 1500. Borgare där 1532 31/3, då han jämte 9 andra borgare gick i borgen för Heine *Hylse*³⁷. Son(?):

EVERT: Född i Visby omkring 1525. Borgare i Visby ca 1550-1585. Son(?):

PER: Född i Visby omkring 1555. Borgare i Visby ca 1580-1615. Barn(?):

Evert: Född i Visby omkring 1590. Borgare och skräddare i Visby 1626-1630¹¹. Han avled 1638¹².

Tabell 5

ANDREAS: Son till Johannes(?), tabell 2. Född omkring 1300. oo(?) N, änka efter Heine van *Munster* och Henrik van *Alen*. Barn:

Andreas: Född omkring 1350. 1390 var han frånvarande då hans bröder, Heine van *Munster* och Johannes van *Alen* var i Stralsund för slutlig uppgörelse, för sig själva och för Andreas, med deras broders, Arnold van *Munster*, mördare Jörgen Brunswik³⁸.

NOTER

1) SRR II s 3. 2) SRR II s 4. 3) SRR II s 6. 4) RL 444. 5) SLM IV 48, 142. 6) DS III 2384. 7) DS IV 3354. 8) DS VI 4977. 9) ZSS 32. 10) ZSS 99. 11) RRprot. 12) GG I 326. 13) RS 791. 13a) RS 1008. 14) RS 884. 15) DN XIX s 538. 16) DN XIX s 540. 17) RS 304. 18) RS 308. 19) B 99 p 66. 20) HPZ 393. 21) HPZ 690. 22) Pfb 1370 p 442. 23) Pfb 1370 p 579. 24) Pfb 1383. 25) Pfb 1398 p 319. 26) HUB VII s 409. 27) DanPfb I p 9. 28) DanPfb II p 57. 29) DanPfb III p 20v. 30) HUB XI 23. 31) HUB XI 52. 32) UBL X 621. 33) UBL X 632. 34) Bidrag III 81. 34a) UBL XI 558. 35) C 9 p 30v. 36) C 9 p 81v. 37) DRA Henrik Rosencrantzs arkiv 1532 31/3. 38) SLM I 850.